



19.5.2026

Ennallistamissuunnitelman valmistelun lainsäädäntöryhmän

15. kokous

Aika: Tiistai 19.05.2025 klo 13:30-15:30

Paikka: Aleksanterinkatu 4-10 A323 sekä Teams

Paikalla: Antti Irla (puheenjohtaja), Leila Suvantola, Erja Werdi, Iris Mäntylä (sihteeri) (ympäristöministeriö), Karin Cederlöf, Noora Herranen (maa- ja metsätalousministeriö), Teo Kangaspunta (työ- ja elinkeinoministeriö), Mari Pihalehto (oikeusministeriö), Niina Huotari (valtiovarainministeriö)

Poissa: Tarja Haaranen (ympäristöministeriö)

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:30. Edellisen kokouksen pöytäkirja 21.04.2026 hyväksyttiin.

2. Ennallistamissuunnitelman ajankohtaiset

Iris Mäntylä kävi läpi ennallistamissuunnitelman valmisteluun liittyviä aikatauluja. Lisäksi käytiin läpi ennallistamissuunnitelman ohjausryhmän kommentit lakityöryhmän esityksiin sekä lainsäädäntöryhmän tuottamat tekstit ennallistamissuunnitelman EU-formaatteihin.

Ympäristöministeriö pyysi myös näkemyksiä heikentämättömyysvelvoitetta koskevan kysymyksen sisällyttämisestä ennallistamissuunnitelman lausuntokierrokselle. Työryhmän jäsenet kannattivat kysymyksen sisällyttämistä lausuntopalveluun.

Keskustelu

Keskusteltiin lakityöryhmän tuottamien tekstien käsittelystä ennallistamissuunnitelman valmistelun ohjausryhmissä.

Valtioneuvoston päätöksen perustelumuistion heikentämättömyysvelvoitteen joustavaa soveltamista koskevaa kirjausta käsiteltiin ennallistamisen ohjausryhmän kokouksissa 29.4., 12.5. ja 13.5. Ohjausryhmä hyväksyi 29.4. kokouksessa ehdotetun tekstin lukuun ottamatta joustavaa soveltamista koskevaa osiota, jonka käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen. Ohjausryhmä hyväksyi kokouksen 13.5. kokouksessaan virkakunnan muokkaamankirjauksen. Kokouksen lopuksi maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö esitti kuitenkin, että kirjauksen valmistelua tulisi vielä jatkaa.

Karin Cederlöf esitteli työryhmän kokouksessa maa- ja metsätalousministeriön ehdotusta metsätaloutta koskevaksi perustelumuistiokirjaukseksi. Maa- ja metsätalousministeriö tukee työryhmän ehdotusta joustavan soveltamisen käyttöönotosta ja kannattaa joustavan soveltamisen soveltamista myös metsäisiin luontotyyppeihin sillä edellytyksellä, että mekanismia ei uloteta metsätalouden harjoittamiseen.

Keskustelussa todettiin, että maa- ja metsätalousministeriön esittämä kanta on ehdollinen. Ehdollisuus koskee tilannetta, jossa esimerkiksi komissio linjaisi, että joustavaa soveltamista ei voida ottaa käyttöön vain osittain tietyssä luontotyyppissä, jolloin mekanismi vääjämättä koskisi myös metsätaloustoimintoja metsäisten luontotyyppien kohdalla. Tällainen linjaus komissiolta johtaisi siihen, että joustavaa soveltamista ei voitaisi ottaa käyttöön ollenkaan metsäisissä luontotyypeissä.



3. Ministeriöiden esityksiä heikentämättömyysvelvoitteen toimeenpanosta

Leila Suvantola esitteli luonnosta luonnonsuojelulakiin lisättävästä heikentämättömyysvelvoitetta koskevasta yleissäännöksestä. Keskusteltiin pykäläluonnoksesta.

Karin Cederlöf esitteli metsälakiin kohdistuvia muutostarpeita. Maa- ja metsätalousministeriö on tunnistanut heikentämättömyysvelvoitteen toimeenpanoon liittyviä muutostarpeita erityisesti metsälain 11 §:ään sekä 10 §:n luontotyyppisääntelyyn. Lisäksi on tunnistettu tarve arvioida uuden, laaja-alaisia luontotyyppejä koskevan yleissäännöksen käyttöönottoa.

Valmistelussa on noussut esiin myös muita metsälakia koskevia selvitystarpeita, mukaan lukien teemaryhmissä esitetyt toimenpiteet. Osa selvityksistä käynnistetään jo vuoden 2026 aikana, ja mahdolliset lainsäädäntömuutokset ajoittuisivat seuraavalle hallituskaudelle.

Iris Mäntylä ja Mari Pihalehto esittelivät vesilakiin liittyneiden taustakeskusteluiden pohjalta laaditut jatkoaskeleet vesilakia koskevien muutostarpeiden tarkentamiselle ja työstämiselle. Todettiin, että vesilain luontotyyppisuojeleusäännösten riittävyyttä arvioidaan valtioneuvoston periaatepäätöksen linjausten mukaisesti. Lisäksi ympäristöministeriö valmistelee HE-valmistelun taustaksi muistiota, jossa tarkastellaan vesiluontotyyppien pinta-alatietoja, EU-velvoitteiden sisältöä sekä perusteita mahdollisille vesilain muutoksille. Todettiin, että muistiossa tulisi käsitellä luontotyyppisuojeleusäännösten kattavuuden ja laajentamisen lisäksi myös sitä, miten vesilain raja-alue luonnontilaisiin esiintymiin suhteutuu heikentämättömyysvelvoitteen vaatimuksiin.

4. Vaikutusten arviointi: Valmistelun tilannekatsaus ja eDelphi-kyselyn läpikäynti

Iris Mäntylä esitteli vaikutusten arvioinnin sekä tutkijoiden ja sidosryhmien osallistamisen aikataulua ja etenemistä. Käytiin läpi ympäristöministeriön valmistelemaa eDelphi-kyselyluonnosta. Keskusteltiin vaikutusten arvioinnin vaikutuslajeista sekä tutkijoiden ja sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamisesta.

5. Muut asiat

Sovittiin, että kukin työryhmän jäsen täydentää toimitetun lomaExcel-taulukon omalta osaltaan, jotta voidaan tarkastella kunkin jäsenen kesäajan saavutettavuutta.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona 03.06.2026 klo 09.00-11.00.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.